

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistolam B. Pauli I. Corinth. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte, tunc autem cognoscam facie & cognitus sum. Nunc autem manent fides, spes, & caritas, tria hæc maior autem horum est caritas.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

1. Cor. 13.

VBI Apostolus hortatus Corinthios fuerat, omnes nos esse vnum corpus Christi, cuius cum varia sint dona (sicut & membrorum aliaque alia sunt officia in naturali corpore) singularibus membris collata, idque non in vnius hominis, sed in totius corporis mystici utilitatem. Ne quis inflatur, aut se extollat aduersus alium propter aliqua dona, que in se magis, quam in alio reperit, puta prophetiam, genera linguarum, gratia curationum, aut aliquid huiusmodi, sciat se certum non esse per hæc se placere Deo: quandoquidem ea, que in utilitatem dantur multorum, & bonis & malis dantur. Nec raro fit, ut magis propter utilitatem conferantur eorum, qui his participant donis, quam ob meritum eius, qui dona hæc recipit. Eam ob rem in epistola hodierna cum excellentiorem nobis, securioremque viam, que fallere nos non posset, vellet ostendere, charitatem commendat, præfertque eam omnibus alijs, quibusuis operibus, atque donis dicens: Si linguis loquar hominum, omnium generum linguas intelligens & loquens, aut etiam Angelorum (habent enim & Angeli modum quandam loquendi, seu insinuandi, quo à superioribus illuminentur inferiores) vane voce mea insinuare alteri voluntatem suam: charitatem autem, id est, amorem Dei & proximi Deo infusum, quo carere potest omnium linguarum loquens, non habeam, factus sum velut æsonans, aut cymbalum tinniens, quod sonum quidem generat, sed nihil loquitur, aut significat. Sic tamen omnium linguarum loquar, non habeam autem charitatem, ero vt sonus nihil significans, quia absque spiritu veluti mortuus sum. Sicut autem corpus absque anima mortuum est, ita anima est mortua absque charitate. Quid autem mortuo prodest, prodesse alijs multis? Quid prodest docenti, prædicantive alios conuertere, alios ad vitam instruere, si doctor ipse non habet charitatem? si ipse in se non habeat vitam? Et si habuero omnem prophetiam, futura prænoscentem, nouerimque omnia mysteria sacræ scripturæ, omnemque scientiam, adeo vt nihil me fugiat, habuero quoque tam perfectam fidem, vt montes transferam, iuxta promissa Christi, dicentis: *Quicumque bixerit huic monti, tolle te, & mitte te in mare. & non hesitauerit, fiet ei:* charitatem autem non habuero, tamen si ex donis illis aliquid esse existimer, tamen nihil sum, quia spiritui meo vita deest, Deus. *Qui autem putat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducat.* Præterea, si distribuero pauperibus facultates meas, id est, omnia que habeo, & habere possim bona, quod Christus perfectionis vocat opus, dicens: *si vis perfectus esse, vade & vende omnia qua habes, & da pauperibus:* mihi tamen charitatem non habenti nihil prodest, quantumuis scriptura elemosynam laudet. Quod si corpus meum laxissimis tradidero poenis, ita vt flammis iniectus ardeam, sine charitate ad æternæ vitæ consecutionem nihil mihi prodest. Posset enim aut ex feruili timore, aut ex iactantia, aut odium seruans in proximum quis martyrium pati: cui tamen sine charitate.

Lingua Angelorum quales sunt.

Matth. 21.

Gal. 6.

Matth. 19.
Marci 10.
Iuic. 14.

nite patienti beatitudo nulla conferretur. Quare cum nullum esse, aut
 posse bonum possit absque charitate, qui charitatem habet, omnia ha-
 bet. Est autem charitas patiens & benigna. Patientia est verò aliena mala
 equanimiter perpeti, contra eum quoque, qui mala irrogat, nullo dolore
 moreri. Nam qui sic proximi mala portat, ut nihilominus tacitus doleat,
 tempusque dignæ retributionis quærat, patientiam non exhibet, sed fingit.
 Charitas igitur patiens est, benigna est, ut non solum aliena mala toleret,
 sed etiam quos portat, amet. Non amulatur, quia is qui de temporalibus
 bonis nil appetit, alienis felicibus successibus inuidere quoque nescit. Cha-
 ritas non agit perperam aut peruersè, proximum nequiter impediens. Cha-
 ritas quoque non inflatur superbiens ex temporali felicitate, nec est ambi-
 tiola, honores & fastum diligens, nec quærit quæ sua sunt, sed aliorum sa-
 lutem animarumque profectum suis commodis suisque utilitatibus præ-
 fert. Non irritatur, ut commota vltionem meditetur, nec quomodo alte-
 ri inferat malum, cogitat. Charitas denique non gaudet super iniquitate:
 quia nec exultat in perditione delinquentium, nec in sustentium aduerfi-
 tate lætatur, sed magis congaudet veritati, non tam doctrinæ, quam ope-
 rum iustitiæ. *Charitas omnia suffert* longanimiter propter spem vitæ æternæ,
 omnia credenda credit, intellectum suum captiuans in obsequium Christi.
 Omnia sperat quæ promisit Deus, omniaque illa expectans, perseveranter
 sustinet. Charitas nunquam excidit à Deo, nunquam desinit hic crescens,
 donec in futura vita perficiatur. Sed dicitis: Quomodo tunc scriptum est? *Re-*
surgit charitas multorum? Aut quomodo cuidam in Apocalypsi dicitur: *Ha-*
beris autem te, quod charitatem tuam primam reliquisti, si charitas nunquam à
 Deo excidit? Dicendum, non dictum esse charitatem non posse amitti, sed
 charitatem, quamdiu est & vbi est, non separari aut excidere à Deo. Nam
 si excideret, iam charitas non esset. Potest igitur charitas quæ fuit, non esse,
 non potest autem quæ est, à Deo excidere. Omnia alia quæcunque præclara
 dona Ecclesiæ data peribunt, aut in melius commutabuntur, charitas au-
 tem manebit hic & in futuro. Siue enim (ut nonnulla donorum Dei recen-
 seam) sint prophetiæ, hæc euacuabuntur. Cùm enim quod prophetatum est,
 euenerit, vltra locus prophetiæ non est. Siue sint linguæ, cessabunt. In regno
 namque Dei non erit linguarum varietas, neque necessitas. Poterunt nam-
 que ibi loqui. Verum tamen cuiusmodi ibi locutio post extremum iudi-
 cium futura sit, puto nulli reuelatum, nisi quod fortasse nulli dubium est,
 eo modo quo nunc loquimur in hac vita, tunc non colloquuturos in pa-
 tria. Sequitur: Siue sit scientia, & hæc quatenus ad huius vitæ modum sci-
 endi atinet, destruetur, perficietur verò modo nobiliori & perfectiori,
 quam hic cognoscimus. Ex parte enim, hoc est, imperfectè hic cognosci-
 mus, non omnia cognoscentes, sed interim multa ignorantes, & ex parte
 prophetamus: quandoquidem pauca ex multis his quoque, qui donum ha-
 bent prophetiæ, reuelantur in hac vita. Cæterum cum hæc vita, quæ imper-
 fectio est tempus, transierit, & euenerit in futura beatitudine, quod per-
 fectum est, & quod in veritate consummatum est, euacuabitur id, quod ex
 parte, id est, cessabit omnis imperfectio, quæ in hac vita fuerat. Non disti-
 nulla B. Iohannes in epistola sua loquitur: *Charissimi nunc Dei filij sumus, & non*

Gregor.
 Patientia
 quid sit.

2. Cor. 13.

Math. 24.

Apoc. 2.

Charitas quæ
amitti possit.

1. Ioh. 3.

dem apparuit, quod erimus. Scimus, quoniam cum apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est. Cuius rei capiat similitudinem: Cum essem paruulus seu puer, loquebar imperfectè & balbutiens, ut mos est puerorum. Sapiebam quoque, puta pueriliter ut paruulus, agitabam quoque ludicra ut paruulus. Quando autem factus sum vir perfectus consummatusque usu rationis, scientia atque iudicio, euacuauit, deserui contempsiq; ea, que sunt paruuli, puerilia scilicet. Hoc modo bonorum imperfectio huius vitæ nobis peribit, ita tamen ut in aliam perfectionem ac plenitudinem in futura vita mutetur. Hoc namque tempore caliginoso, quo hic viuimus, videmus Deum quasi in speculo & ænigmate suo. Per visibilia enim hæc, & maxime per hominem, qui ad imaginem Dei creatus est, in notitiam pertingimus Dei, contemplantes eum, quasi in speculo. In futuro autem seculo tunc videbimus eum facie ad faciem. Itaque nunc Deum cognosco imperfectè, & vix ex aliqua parte, tunc autem, hoc est, in futura vita cognoscam eum, sicut & cognitus sum. Quamdiu autem in hac vita degimus, manent in electis & sanctis Dei coniunctim fides, spes, & charitas, quibus hæcant Deo, è quibus tribus maxima est charitas. Spes namque & fides possent esse in homine informes. Porro charitas non potest esse informis, quæ alijs bonis vitam præstat & decorem.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM
Dominica Quinquagesimæ. Luca XVIII.

NON immeritò quis admirari possit, quomodo fiat, ut hodierno die, qui hominibus præsertim mundanis gaudio est & lætitiæ, Ecclesia præter subtractionem canticorum lætitiæ, memoriam proponat Dominicæ passionis. Nam dies hæc vocatur à vulgo carnispriuium, eo quod in crastino quadragesimalis cibus maxime à clericis debeat sumi, & hodie carnibus sit quasi vltimo die in esum sumendis, donec pascha illucescat, valedicendum. Quare incongruum videtur huic temporis passionis Dominicæ memoriam applicare, quo tot sunt leuitates, totidemque abominationum transgressiones, ut iustus hic dies spirituspriuium, quam carnispriuium, vocaretur. Reuera enim non parum spiritus priuatur deuorine, cum nimium tribuitur carni. Admissa fuit olim à patribus recreatio aliqua hoc die, post quem magno feruore incipiebant homines penitentia & abstinentia se macerare. Honestum enim gaudium non est prohibitum, licet hoc vnum præcipue laudetur, quod de bonitate concipitur creatoris, quod de beneficijs quoque augetur ab eodem acceptis: dum seipsum his indignum ex animo sentit homo, gaudetq; in sola misericordissima dignatione Dei, quam super se liberalissimam ac copiosam videt. Pari modo gaudium quoque est religiosum, de euasione peccatorum, & de gratia se custodiente. Verum, relicta lætitiæ spirituali, gaudium nunc se tradunt homines diabolico. A quo retrahere eos cupit Ecclesia, idcirco quod omnium maxime compungere debet mentem, historiam narrat summam Dominicæ passionis, ut memores charitatis huius immensæ, erubescamus seruitij captiuitatisque diabolicæ. Quomodo ergo mundus & diabolus suis filijs iugum imponit vitium & peccandi exercitium, ita Ecclesia suis alumnis ac deuotis Dominicæ

Gene. 19.

Passionis Dominicæ memoria cur hic insinuetur.

Gaudium religiosum quod.